

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822201132
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822201132.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci Z. I. F., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. F. I. X, okres Revúca, právne zastúpeného JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave, ul. Cyrila a Metoda 4, v konaní o rozvod manželstva Q. D.. P. F., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. F. I. X, H. J., K. Č. B. F.. Ř.. Š. XXX/XX, J., právne zastúpenou JUDr. Janou Ježíkovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Revúcej, Kúpeľná 487/19, a úpravu pomerov manželov k ich maloletému synovi I. F., Z.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, na čas po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov konania D.. P. F., J.. U. T. I. F., R.É. L. XX.XX.XXXX V. Š., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Š.Í., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. č. X, rozvádza.

II. Maloletý I. F., Z.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zveruje do osobnej starostlivosti matky.

III. Obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého I. F., Z.. XX.XX.XXXX sumou 250,- eur mesačne, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov konania.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým I. F., Z.. XX.XX.XXXX nasledovne:

- každý týždeň v utorok a v štvrtok v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod.,
- každý páry kalendárny týždeň od piatka od 14.00 hod. do nedele do 19.00 hod..

Otec si maloleté dieťa prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletého dieťaťa. Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať v stanovenom čase a termíne v mieste bydliska matky.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 12.07.2022 sa navrhovateľ domáhal rozvodu manželstva s manželkou D.. P. F. T. Q. Ú. X. T. X. A. D. F. Q. I. F., Z.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva tak, že maloleté dieťa bude na čas po rozvode manželstva zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom otec nebude zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa, a výživné určené nebude.

2. Návrh na začatie konania navrhovateľ odôvodnil tak, že z manželstva účastníkov konania uzavretého L. XX.XX.XXXX V. Š. pochádza maloletý I. F., Z. XX.XX.XXXX. Manželstvo, ktoré s manželkou uzavreli po 3 - ročnej známosti, bolo spočiatku, až na malé nezhody, harmonické. Vážnejšie nezhody medzi nimi ako manželmi sa začali prejavovať v roku 2014, kedy manželka nadviazala mimomanželský vzťah. O nevere manželky, trvajúcej cca od roku 2012, ku ktorej sa táto aj priznala, sa navrhovateľ dozvedel v roku 2014. Od toho času nastávali medzi manželmi, i napriek jeho snahe o udržanie manželstva, predovšetkým kvôli synovi, neustále hádky, výčitky prameniace v state dôvery medzi manželmi v dôsledku správania sa manželky, ktorá často klamala a viedla v podstate dvojité život. V apríli 2022 sa navrhovateľ opätovne dozvedel o klamstvách a nevere manželky. Táto sa následne dňa 08.06.2022 odťahovala zo spoločnej domácnosti do bytu v Revúcej. Vzájomné vzťahy medzi manželmi v dôsledku toho postupne ochladli, došlo medzi nimi k odcudzeniu a ukončeniu tak citového ako aj intímneho spolunažívania. Manželstvo tak neplní a ani v budúcnosti nemôže plniť svoj účel, je len formálnym zväzkom dvoch ľudí, ktorý k sebe stratili akýkoľvek citový vzťah. Maloletého I. navrhol navrhovateľ na čas po rozvode manželstva zveriť do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s tým, že výživné na maloletého I. určené nebude. Prijem navrhovateľa predstavuje mesačne sumu cca 1.600,- eur a príjem manželky 800 - 850,- eur mesačne. Ďalej uviedol, že maloletý je v súčasnosti v súlade s dohodou rodičov striedavo u matky aj u otca.

3. Manželka vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľa uviedla, že napriek tomu, že dôvody, ktoré viedli k rozvratu manželstva tak, ako sú uvedené v návrhu nie sú pravdivé, s návrhom na rozvod súhlasí. Uviedla, že manželia sa citovo a intímne odcudzili nie v dôsledku jej správania, ale naopak navrhovateľa, ktorý si dlhodobo zamieňal a zamieňa príčinu s následkom a nedokáže akceptovať svoju manželku, nereflektuje na jej prosby na zmenu správania sa nielen voči nej, ale aj ich synovi. Manželka nepoprela, že v minulosti nadviazala mimomanželský pomer, ako ani to, že sa chcela s manželom rozviešť, avšak ten jej v tom bránil a presviedčal ju, že budú spolu a všetko sa urovná a na všetko sa zabudne. Po tom, ako manželia opätovne našli istú harmóniu vo vzájomnom spolužití, nadviazal mimomanželský pomer navrhovateľ. Manželka rovnako nepoprela, že sa navzájom odcudzili, že sa s navrhovateľom intímne nestýkajú a spoločne spolu nehospodária, a že sa zo spoločnej domácnosti odťahovala spoločne s maloletým, avšak to bolo za situácie, kedy pre ňu bolo ďalej neúnosné žiť spoločne s navrhovateľom pre jeho problém so správaním sa pod vplyvom alkoholu, kedy ju verbálne atakoval, urážal, vyhadzoval ju z domu. Navrhovateľ sa pod vplyvom alkoholu nedokáže ovládať a správa sa nezodpovedne aj voči maloletému dieťaťu, ktoré jeho excesy vníma a nevie si s nimi poradiť a nevie ako sa má správať, čo bolo jedným z dôvodov, prečo manželka opustila spoločnú domácnosť. Ďalšími dôvodmi boli nerešpektovanie jej osobnosti, neakceptovanie jej názoru, presadzovanie svojho a manipulácia. Toto všetko viedlo k rozvratu vzťahu medzi manželmi, ktorý rozvrat je hlboký a trvalý a manželka vylučuje obnovu manželského spolužitia. Vo vzťahu k navrhovanej úprave práv a povinností rodičov k maloletému synovi, ďalej uviedla, že nesúhlasí so zverením maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Tento návrh je len výsledkom snahy otca o neplatenie výživného na maloleté dieťa, pretože práve nestarostlivosť o dieťa v čase, kedy bola matka v zahraničí alebo pracovala aj počas noci, boli dôvodom na hádky medzi manželmi a stupňovanie vzájomného odcudzenia. Nepochybuje o tom, že obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva, otec má vplyv na výchovu syna, rovnako za dieťa zodpovedá, ale maloletý nemá s otcom vytvorený taký vzájomný vzťah a nie je medzi nimi vytvorená taká miera vzájomnej intimity, aby dieťa mohlo tráviť týždeň v kuse bez kontaktu s matkou. F. I. nie je tak psychicky vyspelý, aby dokázal pochopiť, z akého dôvodu matku týždeň neuvidí a nie je v jeho prítomnosti a nezabezpečuje o syna osobnú starostlivosť tak, ako to robila. Po odchode matky zo spoločnej domácnosti je na ňu viac fixovaný. Matka riadne zabezpečuje všetky jeho potreby a pretrhnutie vzťahu s osobou, ktorá je v jeho živote v podstate najdôležitejšia, aj keď formou „striedavej osobnej starostlivosti“ nie je v jeho záujme, a uvedený stav by mohol spôsobiť nenapraviteľné škody na psychike dieťaťa. V danom prípade je v rozpore s potrebami dieťaťa jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti, pretože

- rodičia nie sú schopní racionálnej a bežnej komunikácie, nakoľko táto je poznačená ich nevysporiadaným vzťahom a aktuálne prebiehajúcim konaním o rozvod manželstva a neustálymi hádkami a urážkami otca voči matke, ktorých svedkom je maloletý I.,
- každý z rodičov vníma rozpad ich vzťahu z úplne iných dôvodov, rodičia spolu nekomunikujú ani ohľadne dieťaťa, otec neodpovedá matke na správy ohľadne starostlivosti o syna,
- otec si predstavuje striedavú starostlivosť tak, že bude mať dieťa v čase kedy to bude vyhovovať jemu a vie, že ak by sa aj niečo „vyskytlo“ matka zabezpečí starostlivosť o dieťa,

- otec vo svojom návrhu nesledoval najlepší záujem dieťaťa, ale len svoj vlastný, otec nepozná a nereflektuje na skutočné potreby dieťaťa a na jeho zdravotný stav a nevyhnutné zmeny v stravovacích a pohybových návykoch,

- neexistuje žiaden tzv. prekrývací čas, v ktorom by všetci traja spoločne dokázali fungovať ako rodičia dieťa a milované dieťa tak, aby si dieťa uvedomilo spolupatričnosť a vzájomné väzby,

- nekompatibilita rodičovských hodnôt a možná dôjkoľajnosť vo výchove. Otec sa o dieťa zaujíma najmä preto, aby mal argumenty proti matke a mohol vyslovovať neopodstatnené pochybnosti o jej starostlivosti a ide aj o jeho snahu neplatiť na dieťa výživné.

Striedavá osobná starostlivosť o dieťa nie je preto v najlepšom záujme dieťaťa a motiváciou otca je predovšetkým snaha pomstiť sa matke a ublížiť jej cez dieťa. Zároveň pracovné zaradenie otca neumožňuje riadne zabezpečenie striedavej osobnej starostlivosti, pretože otec má nepravidelný pracovný čas a musel by dieťa nechávať samé doma, čo by znemožňovalo podieľať sa na príprave do školy na ďalší školský deň. Navrhla preto zveriť F. I. Z. čas po rozvode manželstva do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu dieťaťa sumou 250,- eur mesačne. Matka je zamestnaná v spoločnosti MOSS, s.r.o. s príjmom cca 850,- eur v čistom mesačne, z ktorého príjmu hradí nájomné spolu s réžiou za byt vo výške 200,- eur, stravu cca 300,- eur mesačne, oblečenie, drogéria a základné potreby pre dieťa na jeho školské a mimoškolské aktivity a výlety cca 100,- eur mesačne, ktorá suma sa od mesiaca september 2022 zvýši. Otec maloletého je služobne zaradený ako hasič na OR HaZZ SR v Revúcej, kde dosahuje príjem cca 1.600,- eur mesačne, jeho aktuálne výdavky po odchode matky zo spoločnej domácnosti nie sú matke známe, na syna jej žiadnou sumou neprispel. Otec titulom úverov a hypotéky mesačne platí sumu cca 500,- eur a náklady na dom (réžia) sú cca 100,- eur. Styk maloletého I. s otcom navrhla upraviť nasledovne: každý týždeň v utorok a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod., každý parný víkend v mesiaci od piatka od 14.00 hod. do nedele do 19.00 hod., s tým, že otec si dieťa vyzdvihne v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po ukončení styku dieťa v mieste jeho bydliska ho odovzdá, s tým, že matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

4. Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu manželky uviedol, že toto jej vyjadrenie považuje za účelové a rozporné so skutočnosťou. I napriek tomu, že dieťa po dohode rodičov je v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, matka zmenila názor a nesúhlasí so striedavou starostlivosťou, v záujme dieťaťa preto žiada zveriť dieťa na čas po rozvode manželstva do svojej osobnej starostlivosti tak, ako to navrhoval matke od prerušenia spolužitia, nakoľko má vytvorené lepšie podmienky na jeho výchovu a dieťa je zvyknuté na prostredie, v ktorom vyrastalo doposiaľ. V súčasnosti on zabezpečuje starostlivosť o syna počas týždňa 4 dni. Vzhľadom na pružný pracovný čas má možnosť zadeliť si pracovný čas tak, aby mohol zabezpečovať starostlivosť a výchovu syna v plnom rozsahu. Poukázal na to, že sa staral o syna aj v čase neprítomnosti matky, keď táto pracovala na turnusy počas dvoch týždňov v mesiaci v Rakúsku. Maloletý býval v rodinnom dome v F. I., v ktorom dosiaľ býva otec maloletého a má vytvorené všetky podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa. Matka maloletého ho vytrhla z prostredia, v ktorom dosiaľ vyrastal, a na ktorý bol zvyknutý. Maloletý v súčasnosti býva spolu so svojou matkou v jednoizbovom byte v čase, keď je podľa dohody u nej. Matka má pracovnú dobu od 07.30 hod. do 16.00 hod. a dieťa necháva samé v jednoizbovom byte. Maloleté dieťa sa otcovi sťažuje, že chce bývať s ním v rodinnom dome, kde vyrastal a nevie si zvyknúť na prostredie, v ktorom býva v súčasnosti matka. Dieťa odmieta priateľa matky. Nesúhlasí so zverením dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti matky tak, ako to účelovo navrhuje vo svojom vyjadrení, v rozpore s predbežnou dohodou rodičov zdôrazňujúc, že syn má s otcom silný citový vzťah.

5. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní vo svojom prednese zotrval na návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva a tam uvedených dôvodoch, rovnako tak aj na striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa na čas po rozvode manželstva, prípadne navrhol maloleté dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti a upraviť styk dieťaťa s matkou.

6. Právna zástupkyňa manželky vo svojom prednese na pojednávaní taktiež zotrvala na písomnom vyjadrení a navrhla manželstvo účastníkov konania z dôvodov tam uvedených rozviesť a maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky a širšie upraviť styk otca s maloletým dieťaťom.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania vrátane maloletého dieťaťa, tiež oboznámením sa s listinami, a to sobášnym listom a rodným listom maloletého dieťaťa, lustráciami v Registri obyvateľov SR, Sociálnej poisťovne, katastri nehnuteľností na obidvoch manželov, správami Sociálnej poisťovne, ÚPSVaR Revúca a Daňového úradu Banská Bystrica na obidvoch manželov,

správou obce Muránska Zdychava, správami od zamestnávateľov, správou ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov, vrátane správy zo psychologických konzultácií, ako aj listinnými dokladmi predloženými účastníkmi konania na pojednávaní, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc pritom najlepší záujem maloletého dieťaťa, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Zo sobášneho listu vedeného Matričným úradom V. Š. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X, mal súd preukázané, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX V. Š.. Lustráciou v registri obyvateľov Slovenskej republiky, ako aj rodným listom maloletého dieťaťa mal súd zároveň preukázané, že z manželstva pochádza jedno maloleté L. I. F., narodený dňa XX.XX.XXXX V. J..

9. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že návrh na rozvod manželstva podal pre dlhoročnú neveru zo strany manželky. V súčasnosti je to opäť jej vzťah na pracovisku. Dozvedel sa to ako posledný. Toto je aj dôvod, pre ktorý dňa 08.06.2022 manželka opustila spoločnú domácnosť. Aj pred rokmi mu manželka bola počas manželstva neverná, tiež sa to dozvedel neskôr, bol to mladší chlapec u nich z dediny. Potom aj on mal vzťahy, snažil sa to manželke nejako vrátiť. V tom čase bol syn ešte veľmi malý. Odvtedy ich vzťahy a spolužitie ochladli. Posledných 8 rokov boli z jej strany rôzne nevery viackrát. Ďalej uviedol, že 32 rokov pracuje ako hasič. Služobný čas sa plánuje mesiac dopredu a dokonca si ho vie aj sám naplánovať, nakoľko je plánovač. Uvedomuje si, že syn je v ťažkej životnej situácii, ale dom na Zdychave, kde žije, je synov domov od jeho narodenia. Jednoducho aj keď príde a povie: Ocino ja Ťa ľúbim. Keď je syn s ním, postará sa o neho, tiež mu navarí, lebo keď je sám, si nevarí. Ďalej uviedol, že v auguste, keď mal voľné dni, bol so synom stále, a nevie prečo si mal plánovať čas počas celého týždňa. So synom bol na výletoch, jednoducho čakal na rozvod, kým sa upraví styk. V blízkej dobe, približne 2 roky, plánuje ísť do výsluhového dôchodku, bude mať preto priestor, aby sa synovi venoval. Priznal, že matku si v telefóne zablokoval s odôvodnením, že s ňou nechcel komunikovať.

10. Manželka na pojednávaní uviedla, že súhlasí s rozvodom manželstva a poukázala na dôvody, ktoré uviedla vo svojom písomnom vyjadrení. Zdôraznila, že nie iba ona je vinná, ani manžel nebol svätý. Ďalej uviedla, že je matka a chce syna do svojej osobnej starostlivosti. Otcovi v styku so synom nebráni. Cez leto otec nebol so synom ani týždeň. Povedal jej, keď išiel na výlety, že potrebuje aj svoj čas. Komunikácia s otcom nie je žiadna. Ona trávila so synom čas, ktorý má. Je pravda, že pracuje od 07.30 hod. do 16.00 hod., a domnieva sa však, že je to vhodný pracovný čas aj pokiaľ si syn plní povinnú školskú dochádzku. Možno dva až tri krát sa teraz stalo, že syn zostal popoludní sám doma, a to maximálne pol dňa, lebo poobede si zobrala dovolenku a snažila sa mu venovať, išli na výlet. Má tiež možnosť zobrať si home office. Neraz sa stalo, keď si otec zobral syna, že syn jej o 13.00 hod. poobede s plačom volal, že otec sa „sundal“. Počas školského roka sa so synom tiež učí. V súčasnosti žije v jednoizbovom nájomnom byte. Syn tam má útulné prostredie. Plánuje si kúpiť 3-izbový byt, ale s manželom nie sú ešte majetkovo vysporiadaní. Nikdy nepovedala, že otcovi syna zoberie, nikdy ani nepovedala, že syn nemá otca rád, a je tiež pravda, že otec sa vie o syna postarať. Raz sa stalo, že otec sa o syna staral 21 dní, keď bola v zahraničí, ale syn jej neraz volal, že otec je opitý. Nepoprela, že na I., kde syn vyrastal sú dobré podmienky, má však za to, že striedavá osobná starostlivosť pre syna nie je vhodná. Syn si nevie predstaviť, že by bol týždeň bez nej. Syn vie, že ona má kamaráta a syn má k nemu taký vzťah, aký má ku kamarátom. Keď bol teraz syn chorý, celý čas bol u nej, s otcom neprebíhala žiadna komunikácia, len krik a nadávky. Otec sa o nej tiež negatívne vyjadruje aj pred synom. Keď príde syn za otcom, otec je celý čas na notebooku, nekomunikuje s ním, od syna tiež vie, že otec má novú priateľku. S otcom sa nedá dohodnúť ani na príchodoch, či odchodoch syna, nakoľko si ju zablokoval a nechce s ňou komunikovať.

11. Zo správy z psychologických konzultácií vykonávaných na Referáte poradensko- psychologických služieb ÚPSVaR Revúca ďalej vyplýva, že počas obdobia 06-08/2022 sa na RPPS uskutočnilo niekoľko individuálnych konzultácií s rodičmi a dieťaťom. Spolupráca s rodinou F. začala v mesiaci 06/2022 z iniciatívy matky dieťaťa. Z jej pohľadu sa I. ťažšie adaptuje na zmenenú životnú situáciu - aktuálne prebiehajúce rozvodové konanie rodičov, presťahovanie sa do bytu v Revúcej, časté pendlovanie medzi otcom a matkou. Matka požiadala o poskytnutie psychologickéj pomoci synovi s cieľom sprevádzať ho náročným životným obdobím. Prostredníctvom matky sa snažili prizvať k spolupráci do RPPS aj otca dieťaťa. Podľa vyjadrení matky, otec o spoluprácu v RPPS nemal záujem, údajne ich vtedajší návrh na zrealizovanie konzultácie neprijal. Otec sa následne na margo predmetnej žiadosti vyjadril, že o absolvovaní konzultácií v RPPS ho až ex post informovali matka a syn, preto sa stretnutia nezúčastnil.

Neskôr, keď boli cez formálny podnet od OSPODaSK požiadaní o zmapovanie postojov dieťaťa voči rodičom pre účely prebiehajúceho súdneho konania, došlo k stretnutiu v RPPS aj s otcom dieťaťa, ktorý prejavil záujem absolvovať poradenské rozhovory. Matka so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasila. Podľa jej slov otec s ňou nekomunikuje, zablokoval si ju, telefonicky sa dohaduje len so synom, kedy ho vezme k sebe na Zdychavu. Matka uviedla, že nemá problém s tým, aby syn trávil čas u otca vždy, keď to bude obom vyhovovať, ale potrebovala by sa zariadiť v dostatočnom časovom predstihu. Na otca sa v tomto smere údajne nevie spoľahnúť. Otec počas rozhovoru deklaroval možnosť poskytovať synovi striedavú osobnú starostlivosť, napriek 24-hod. pracovným službám. Tvrdil, že si môže v práci vyberať voľno tak, aby sa mohol o syna adekvátne postarať. S varením a domácimi prácami podľa vlastných slov nemá ťažkosti, údajne vie synovi pomôcť aj so školskými povinnosťami. Vyjadrenia otca na RPPS na adresu p. F. sú devalvujúce ju ako manželku, v role matky má otec tendenciu ju vyzdvihovať.

Na základe zisteného psychologička RPPS konštatovala, že I. prežíva prebiehajúci konflikt medzi rodičmi veľmi citlivo. Tým, že u neho absentuje možnosť zdieľať vzťahové problémy so súrodencami, starými rodičmi, a pod. potrebuje o to viac, mať emocionálnu istotu v rodičoch. Z aktuálnych rozhovorov, pozorovania, zrealizovaných projektívnych techník v RPPS je zjavné, že I. je na oboch rodičov silno naviazaný, oboch má veľmi rád, spolieha sa na nich. Veku adekvátnym spôsobom popisuje špecifiká ich osobností, uvedomuje si ich silné aj slabšie stránky. Napriek prezentovanej blízkosti s oboma rodičmi dieťa verbalizovalo aj určité riziká v podobe nevhodných vyjadrení otca na matkinu adresu vo svojej prítomnosti. Vplyvom vnímaných hostilných postojov a devalvujúcich poznámok sa u neho podnecuje prežívanie vnútorného konfliktu. Musí investovať veľa energie do kontrolovania svojho správania, aby sa vzťahy medzi rodičmi ďalej nekomplikovali. Javí sa, že je zavalený príliš veľkou zodpovednosťou, trpí pocitmi viny. Jedným z dôvodov je aj to, že býva prostredníkom komunikácie medzi rodičmi, čo sa nezdá byť vhodné. Rodičia by po rozvode mali mať za spoločný cieľ minimalizovanie konfliktu lojality u dieťaťa, čo súvisí s jasne deklarovanou akceptáciou druhého rodiča v živote dieťaťa. Je zásadné dieťaťu poskytnúť možnosť mať vlastný postoj voči druhému rodičovi, nevnučovať vlastné videnie dotyčnej osoby, v prítomnosti dieťaťa nekomentovať jej (nevhodné) konanie. Vzhľadom k množstvu zmien, s ktorými sa I. toho času musí vyrovnávať, je na mieste dopriať mu dostatok časového priestoru na porozvodovú akceptáciu. Byť trpezlivý aj v otázke prijatia prípadných nových partnerov rodičov do svojho života.

Záver: I. je v súčasnej dobe rozvodom rodičov veľmi zranený. K matke a otcovi prezentuje pozitívne väzby, túži byť v ich blízkosti. Ako zvládne aktuálnu životnú zmenu závisí prioritne od vzájomnej komunikácie rodičov, kapacity regulovať svoje prežívanie a správanie, či dokážu uprednostniť napĺňanie jeho potrieb pred vlastnými potrebami.

12. Nakoľko rodičia maloletého dieťaťa neboli na pojednávaní schopní uzavrieť rodičovskú dohodu ohľadne úpravy ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, súd pristúpil k výsluchu maloletého I. na pojednávaní aj s ohľadom na skutočnosť, že jeho názor zistený kolíznym opatrovníkom počas vykonaného rozhovoru v čase sociálneho zisťovania, maloletý I. žiadal nezverejniť. Návrh právneho zástupcu otca na vypočutie maloletého dieťaťa mimo tohto pojednávania súd zamietol, a to s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, keďže F. I. prebiehajúci konflikt medzi rodičmi a samotné rozvodové konanie, ako vyplynulo aj zo správy z psychologických konzultácií, prežíva veľmi citlivo a trpí pocitmi viny. Súd mal za to, že vystavovanie maloletého dieťaťa ďalšej neistote a ešte intenzívnejšiemu prežívaniu rozvodového konania jeho rodičov, ktorým je už teraz veľmi zranený, by naopak mohlo mať za následok jeho neprípustné vystavenie ešte väčšiemu pocitu viny a konfliktu lojality.

13. Maloletý I. F. na pojednávaní opätovne žiadal nezverejniť podrobnosti rozhovoru vykonaného za prítomnosti kolízneho opatrovníka svojim rodičom. Súd v priebehu výsluchu maloletému ozrejmil, že rodičia budú súdom upovedomený o jeho vyslovenom názore v rozsahu, že chce byť ďalej u mamy a telefonicky sa bude dohadovať s otcom, kedy k nemu pôjde tak, ako to funguje teraz.

14. V súvislosti so žiadosťou právneho zástupcu otca o zhotovenie záznamu z výsluchu maloletého dieťaťa na tomto pojednávaní súd uznesením vyhláseným na pojednávaní odmietol prístup účastníkom konania k tomuto záznamu. V súvislosti s ďalšou prednesenou žiadosťou právneho zástupcu otca o zhotovenie zvukového záznamu z tohto pojednávania na CD nosiči, Okresný súd Revúca uznesením, sp. zn. 4P/34/2022-95 zo dňa 02.09.2022 odmietol prístup účastníkom konania k zvukovému záznamu z pojednávania zo dňa 22.08.2022, obsahujúceho výsluch maloletého dieťaťa bez prítomnosti rodičov,

za prítomnosti kolízneho opatrovníka (I. výrok), a súčasne odmietol prístup účastníkom konania k záznamu z rozhovoru s maloletým dieťaťom počas sociálneho šetrenia vyhotoveného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, založeného v súdnom spise na čl. 64 (II. výrok), a to s poukazom na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý ako medzinárodná zmluva o ľudských právach má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonom. Súd konštatoval, že na požiadavku prednostného aplikovania najlepšieho záujmu dieťaťa musí prihliadať pri akomkoľvek svojom postupe v konaniach týkajúcich sa maloletých detí. Akékoľvek zákonné oprávnenie účastníkov konania (vrátane práva nahliadať do súdneho spisu alebo na zhotovenie zvukového záznamu z pojednávania, či už na CD nosiči, alebo nazretím do súdneho spisu vedeného v elektronickej podobe prostredníctvom vzdialeného prístupu s obmedzeniami vyplývajúcimi z § 195 ods. 3 vyhlášky) je preto potrebné posudzovať nielen v nadväznosti na príslušné zákonné ustanovenia, ale aj v kontexte medzinárodných záväzkov, ktorými je Slovenská republika viazaná, a ktoré majú pred jej zákonmi prednosť. Súd ďalej konštatoval, že právo účastníka konania na zverejnenie a prístup k dôkazom nie je absolútnym právom a prístup k dôkazu za účelom zachovania základného práva iného jednotlivca alebo za účelom zabezpečenia dôležitého verejného záujmu možno v zmysle rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva tiež odoprieť (napr. rozsudok Regner proti Českej republike z 19.09.2017). So zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým pre pretrvávajúci rodičovský konflikt a s tým súvisiace veľmi citlivé prežívanie celej situácie maloletým, ktorý ako vyplýva aj z psychologických konzultácií uskutočnených s rodinou v dobe 06-08/2022, je zavalený príliš veľkou zodpovednosťou a trpí pocitmi viny, nakoľko býva prostriedkom komunikácie medzi rodičmi, súd dospel k záveru, že umožnením prístupu k záznamom z rozhovorov vykonaných s maloletým dieťaťom v súvislosti s predmetným konaním by mohlo dôjsť k neprípustnému vystaveniu maloletého dieťaťa ešte väčšiemu pocitu viny a konfliktu lojality. Svedčí tomu aj úradný záznam spísaný kolíznym opatrovníkom bezprostredne po pojednávaní dňa 22.08.2022, kedy pracovník SPODaSK videl ako maloletý vyšiel z osobného motorového vozidla jeho otca pred bydliskom matky, kedy maloletý si utieral oči a utekal preč. Napriek hustému dažďu bolo zjavné, že maloletý je rozrušený, plakal a držal si tvár v dlaniach, až sa na ním otáčali ľudia, ktorí kráčali po ulici. Za účelom trvalého zabezpečenia ochrany záujmov maloletého dieťa v predmetnej veci súd preto dospel k záveru, že účastníkom konania nie je možné umožniť aplikovať ich práva vo vzťahu k obsahu záznamu z rozhovoru s maloletým dieťaťom, či už realizovaným kolíznym opatrovníkom počas sociálneho zisťovania podľa § 97 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a tiež súdom, zaznamenanom na zvukovom zázname z pojednávania zo dňa 22.08.2022 podľa § 98 Civilného sporového poriadku.

15. Zohľadňujúc najlepší záujem maloletého dieťa a rešpektujúc aj ním vyslovený názor vo vzťahu k realizovaniu ďalšej osobnej starostlivosti o neho na čas po rozvode manželstva uzneseniami vyhlásenými na pojednávaní súd zamietol aj návrhy právneho zástupcu otca na nariadenie znaleckého dokazovania a výsluch psychológa Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Revúca s cieľom predísť možnému traumatizovaniu maloletého dieťaťa pre jeho zjavne silné citové rozporenie a s ohľadom aj na jeho ďalšie psychické zdravie.

16. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že ani jeden z manželov okrem maloletého I. nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, i keď navrhovateľ má z predošlého manželstva ešte jedno plnoleté dieťa vo veku 30 rokov. Ani jeden z manželov nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla. Manželia majú v BSM byt v bytovom dome súp. č. XXXX, postavenom na pozemku X.. Č.. XXXX/XX, nachádzajúcom sa v katastrálnom území J., zapísanom na E. Č.. XXXX, bez tiarch, ako aj nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území F. I., vedené Z. E. Č.. XXX, a to stavby - rodinný dom súp. č. X postavený na parcele č. XXX a maštal' súp. č. XXX postavenú na parc. č. XXX/X, a pozemky - parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, vo výmere 118 m², parc. č. XXX/X, I. plocha a nádvorie, vo výmere 119 m², parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, vo výmere 72 m², parc. č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie, vo výmere 137 m². Na predmetných nehnuteľnostiach aktuálne viazne záložné právo v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s.. Ani jeden z manželov nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby ako daňový subjekt za roky 2020 a 2021. Ani jeden z manželov nepoberal dávku v nezamestnanosti, dávku úrazového, či dôchodkového poistenia. V mesiaci 02/222 manželka poberala nemocenskú dávku v sume 21,40 eur. Z potvrdenia o výške príjmu manželky vyplýva, že táto je od 01.09.2020 zamestnaná v spoločnosti MOSS.SK, s.r.o.. so sídlom v Revúcej a jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 07/2021-06/2022 bol 947,14 eur. S jej pracovnými výsledkami je zamestnávateľ veľmi spokojný, k plneniu pracovných úloh pristupuje pozitívne a samostatne. Daňový bonus na Q. I. F. si začala uplatňovať od mesiaca 06/2022. Od 01.06.2022 poberá tiež prídavok na dieťa vo výške 25,88 eur mesačne. Navrhovateľ poberal prídavok na dieťa od 01.07.2010 do 31.05.2022,

za rok 2021 v sume 25,50 eur mesačne a od 01-05/2022 v sume 25,88 eur mesačne. Z potvrdenia o výške príjmu navrhovateľa vyplýva, že tento je zamestnancom MV SR a jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 07/2021 do 06/2022 bol v sume 1.669,67 eur. Podľa správy o povesti z miesta trvalého bydliska obidvoch manželov, obce F. I., ďalej vyplýva, že manželia žili v spoločnej domácnosti spolu s ich Q. I. F.. Navrhovateľ pracuje ako profesionálny hasič v Revúcej, manželka pracuje v MOSS. Na verejnosti sa správajú slušne, ich vzťah k spoluobčanom je dobrý. Dieťa je zaobstarané, školskú dochádzku navštevuje bez neospravedlnených hodín. Voči obci nemajú podlžnosti. Podľa dostupných informácií obci ani jeden z manželov nepožíva alkoholické nápoje v nadmernom množstve, nepoživajú ani žiadne iné návykové látky. Obcou sú hodnotení skôr ako ľudia tichej a skromnej povahy. V komisii na ochranu verejného poriadku nebol ani jeden z nich riešený.

17. Zo správy ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov v domácnosti, v ktorej vyrastá maloleté dieťa, ďalej vyplýva, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti od 08.06.2022. Matka spolu s maloletým I. v súčasnej dobe žije v 1-izbovom nájom byte. V minulosti matka pracovala ako opatrovateľka v Rakúsku, kedy otec síce zabezpečoval starostlivosť o maloletého dva týždne, ale s výraznou pomocou matkiných kamarátok. V čase keď bola v Rakúsku sa podľa jej vyjadrenia stalo, že otec maloletého požíval alkoholické nápoje. Prípravu do školy prevažne zabezpečuje tiež ona. Keď prípravu v minulosti ponechala na otca maloletého, jeho študijné výsledky sa zhoršili. Stretávanie sa otca so synom v súčasnosti prebieha tak, že otec sa s maloletým dohodnú na stretnutí, čo ona akceptuje. Otec pracuje jeden deň 24 hodín a potom má dva dni voľno. Otec maloletému počas tých dvoch dní zvykne zatelefonovať a dohodnú sa s maloletým na stretnutí. Zvykne pre neho prísť prvý deň voľna keď maloletý vstane (cca 11. 00 hod.) a druhý deň voľna ho privezie k matke vo večerných hodinách. V podstate s ním podľa matky trávi jeden a pol dňa. Rodičia podľa vyjadrenia matky spolu nekomunikujú. Nepáči sa jej, že otec pred maloletým na ňu nadáva a vypytuje sa ho na akej strane maloletý je. Maloletý I. navštevuje 6. ročník ZŠ Komenského v Revúcej. Jeho ošetrojúcou lekárkou je F. P. A.. Maloletý prekonal bežné detské ochorenia, odborných lekárov nenavštevuje. Sociálne zisťovanie u otca bolo vykonané dňa 01.08.2022, otec sa doma nenachádzal a na ÚPSVaR Revúca sa na predvolanie dostavil dňa 04.08.2022. Otec žije v rodinnom dome, v ktorom je zavedená voda aj elektrina. Maloletý má v dome samostatnú detskú izbu. Uviedol, že na podanom návrhu sa s matkou navzájom dohodli. Napriek svojej pracovnej vyťažnosti sa o maloletého počas striedavej osobnej starostlivosti bude vedieť postarať. V prípade potreby si zoberie dovolenku. Starostlivosť o maloletého aj reálne zabezpečoval, keď bola matka maloletého v Rakúsku a pracovala tam ako opatrovateľka. Vie maloletému navariť aj pomôcť s prípravou do školy. Spolu s maloletým trávia voľný čas aktívne, chodia spolu do prírody alebo sa vozia na štvorkolkách. Vykonaným šetrením neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa.

18. Z fotografií predložených kolíznym opatrovníkom na pojednávaní mal súd preukázané tiež aktuálne bytové pomery matky a maloletého dieťaťa.

19. Z rozpisu výdavkov predloženého navrhovateľom na pojednávaní vyplývajú jeho nasledovné mesačné výdavky: hypotéka dom vo výške 118,- eur, spotrebný úver vo výške 405,- eur, spotrebný úver vo výške 132,- eur (syn štvorkolka), leasing auto vo výške 156,- eur, Orange vo výške 50,- eur (vrátane syna), elektrina za dom vo výške 85,- eur, internet 17,- eur, strava a domácnosť vo výške 300,- eur, doprava do zamestnania vo výške 100,- eur a drevo vo výške 800,- eur (ročne).

20. Kolízny opatrovník navrhol pre prípad rozvodu manželstva, maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, otca navrhol zaviazat' platením výživného v sume 200,- eur mesačne. Styk otca s maloletým dieťaťom navrhol neupravovať.

21. Podľa § 22 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

22. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

23. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

24. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19.

25. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

26. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

27. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

29. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

30. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

31. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

32. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

33. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

34. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

35. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

36. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

37. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

38. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

39. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

40. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

41. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd vyhovel návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva, s ktorým návrhom manželka výslovne súhlasila, nakoľko mal preukázanú jeho dôvodnosť. Vykonaným dokazovaním mal súd spoľahlivo preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Vo výpovediach obidvoch manželov sa prejavila vysoká kontradiktórnosť tvrdení v pomenovaní príčin rozvratu manželstva. Navrhovateľ označil ako príčinu rozvratu manželstva správanie sa manželky a jej opakované nevery. Naopak manželka ako príčinu rozvratu manželstva označila správanie sa manžela, ktorý si dlhodobo zamieňal a zamieňa príčinu s následkom, nedokáže ju akceptovať ako svoju manželku ani jej názor, nereflektuje na jej prosby o zmenu správania sa nielen voči nej, ale aj ich synovi, najmä pod vplyvom alkoholu, kedy ju verbálne atakoval, urážal a vyhadzoval z domu. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že manželstvo účastníkov konania niekoľko mesiacov neplní svoju spoločenskú funkciu a existuje už len formálne. Manželia spolu nežijú a nielenže nevytvárajú zdravé rodinné prostredie pre svoje maloleté dieťa a vzájomne si nepomáhajú, ale niekoľko mesiacov netvoria ani spoločnú domácnosť a ani spolu nekomunikujú. Medzi manželmi došlo postupom času k prehĺbeniu ich vzájomného odcudzenia do takej miery, že každý z nich si nejaký čas žije svoj vlastný život. Manželstvo za takejto situácie nemôže podľa názoru súdu plniť svoj účel. Manželstvo je predovšetkým dobrovoľný zväzok, nielen čo do jeho vzniku, ale aj v otázke jeho trvania, a preto nemožno manželov nútiť, aby v ňom proti svojej vôli zotrvali. Kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi manželmi umocňuje skutočnosť, že obidvaja manželia s rozvodom manželstva výslovne súhlasili a ich vzťahové problémy a vzájomný konflikt neboli schopný riešiť ani s ohľadom na najlepší záujem svojho jediného maloletého dieťa počas niekoľkých psychologických konzultácií. Za takýchto okolností, v ktorých sa manželia ocitli, rozvod manželstva nie je v rozpore ani so záujmom ich jediného maloletého dieťa, súd preto manželstvo účastníkov konania v dôsledku naplnenia všetkých zákonných podmienok rozviedol.

42. Keďže súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, obligatórne na čas po rozvode manželstva upravil aj rodičovské práva a povinnosti rodičov k ich maloletému dieťaťu. V súvislosti s návrhom otca na zverenie F.O. I. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov súd zvažoval, či takáto forma starostlivosti je vhodná a žiadúca nielen pre rodičov, ale najmä pre samotné dieťa, keďže záujem maloletého dieťa je v zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa ako aj čl. 5 písm. g) Zákona o rodine prvoradým

hľadiskom, na ktoré musí súd prihliadať pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Súd je tiež povinný prihliadať aj na citové väzby maloletého dieťaťa, jeho vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti s druhým s rodičov. Súd je povinný tiež dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdravý vývoj maloletého dieťaťa a na jeho citové väzby k tomu ktorému rodičovi. Striedavá osobná starostlivosť o maloleté dieťa predpokladá zo strany rodičov vzájomnú toleranciu, spoločnú vôľu, schopnosť vzájomne komunikovať a spolupracovať na výchove dieťaťa. To je však podmienené predovšetkým vyspelosťou obidvoch rodičov, potlačením ich vzájomnej rivality, bojom o dieťa a absenciou pohnútok ubližovania druhému rodičovi prostredníctvom vlastného dieťaťa (z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17CoP/4/2017).

43. Súd preto prihliadal na predpoklady obidvoch rodičov podieľať sa na osobnej starostlivosti o svoje maloleté dieťa a zároveň prihliadal aj na vzťah každého z rodičov k dieťaťu ako aj vzťah dieťaťa ku každému z rodičov. Súd dbal i na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, nakoľko pretrhnutie citového puta dieťaťa k niektorému z rodičov vedie k narušeniu základnej životnej istoty dieťaťa. Bolo preukázané, že obidvaja rodičia majú dobré predpoklady a majú vytvorené aj podmienky k výchove dieťaťa. Maloleté dieťa má vytvorený dobrý vzťah k obidvom svojim rodičom, má ich veľmi rado a je na nich silno citovo naviazané a spolieha sa na nich. Z vyjadrenia maloletého dieťaťa je však zrejmé, že maloletý I. z hľadiska ďalšej osobnej starostlivosti o neho preferuje matku, v starostlivosti ktorej chcel zostať aj naďalej. Ako už bolo uvedené jedným zo základných predpokladov striedavej osobnej starostlivosti je tiež absenciou pohnútok ubližovania druhému rodičovi prostredníctvom vlastného dieťaťa, ako aj vzájomná komunikácia medzi rodičmi, či vôľa a schopnosť dohodnúť sa na záležitostiach ohľadne dieťaťa. Bolo preukázané, že komunikácia medzi rodičmi je veľmi konfliktná, rodičia spolu nekomunikujú pre nezáujem zo strany otca a jeho hostilné správanie voči matke, vrátane devalvujúcich poznámok na jej adresu navyše v prítomnosti maloletého dieťaťa. Ako vyplynulo aj zo psychologických konzultácií takéto správanie sa otca podnecuje u maloletého I. prežívanie vnútorného konfliktu, lebo hoci je dieťa, musí investovať veľa energie do kontrolovania svojho správania, aby sa vzťahy medzi jeho rodičmi ďalej nekomplikovali. Otec tým, že odmieta komunikovať s matkou stavia maloleté dieťa navyše do pozície prostredníka komunikácie medzi rodičmi a zintenzívňuje u syna aj tak pre neho ťažké prežívanie zmeny životnej situácie. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že nie maloleté dieťa by malo byť tou osobou, ktorá má regulovať svoje prežívanie aktuálne zmennej životnej situácie a svoje správanie, ale predovšetkým sú to rodičia, ktorí by v prvom rade mali uprednostniť napĺňanie potrieb svojho jediného spoločného maloletého dieťaťa pred ich vlastnými osobnými potrebami, o to viac, že maloleté dieťa nemá možnosť zdieľať vzťahové problémy so súrodencami, keďže žiadnych súrodencov nemá. Maloleté dieťa v tejto situácii naopak potrebuje v obidvoch svojich rodičoch mať emocionálnu istotu a podmienky na vytváranie a rozvoj jeho vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi. Za situácie, v ktorej sa rodičia maloletého dieťaťa aktuálne nachádzajú, striedavá osobná starostlivosť podľa názoru súdu nie je pre dieťa zárukou stability budúceho výchovného prostredia a lepšieho zaistenia potrieb dieťaťa. Rozhodnutie o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov musí byť totiž vyjadrením kvalitného a pozitívneho vzťahu rodičov k dieťaťu, čo predpokladá predovšetkým vyspelosť, toleranciu a skutočne dobrú vôľu všetkých zúčastnených osôb. Súd nemal preukázaný ani skutočný záujem a vôľu otca na zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Dôvodom je skutočnosť, že hoci matka spolu s maloletým dieťaťom opustila spoločnú domácnosť už začiatkom mesiaca jún, t.j. mesiac pred ukončením školského roka, otec od toho času ani počas letných školských prázdnin, napriek možnosti plánovať si svoj pracovný čas v časovom predstihu, reálne neprejavil ochotu stráviť so synom počas letných prázdnin čo i len jeden celý týždeň a za tým účelom si v práci nezobral ani len dovolenku. Motiváciou otca na zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti aj vzhľadom na jeho nezáujem na určení výživného, hoci jeho mesačný príjem je takmer o 100 % vyšší ako príjem matky, je podľa názoru súdu práve výživné. Svedčí tomu nielen nezáujem otca o neobmedzený styk so synom, ale i skutočnosť, že na výživu syna matke od jej odchodu zo spoločnej domácnosti žiadnou sumou neprispel, či vyjadrenie otca v priebehu pojednávania, že „on nebude platiť matke a jej priateľovi výlety“. Hodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach súd dospel k záveru, že striedavá osobná starostlivosť nie je aktuálne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, pričom zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti matky za súčasnej úpravy pomerne širokého styku otca s dieťaťom počas pracovného týždňa, ako aj počas víkendov na strane druhej nie je ani porušením práva dieťaťa na pravidelný kontakt s obidvomi rodičmi. Keďže otec neprejavil záujem o neobmedzený styk so synom, rešpektujúc právo dieťaťa na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvomi

svojimi rodičmi v zmysle čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa súd pristúpil k úprave styku otca s maloletým dieťaťom počas každého týždňa v utorok a vo štvrtok v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod. a každý párny kalendárny týždeň od piatka od 14.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletého dieťaťa. Súd pritom starostlivo prihliadal na právo dieťaťa na rodičovskú výchovu, ktorá zahŕňa tiež právo rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelný a najmä rovnocenný styk so svojim dieťaťom, pretože o zásade spoločnej zodpovednosti rodičov za výchovu a vývoj maloletého dieťaťa, zakotvenej v Dohovore o právach dieťaťa a korešpondujúcej s ústavnými princípmi totiž možno hovoriť iba vtedy, ak rodičia komunikujú a konajú v záujme svojho maloletého dieťaťa. Súd zdôrazňuje, že v záujme každého dieťaťa žijúceho či už v úplnej alebo neúplnej rodine je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované aj jeho práva zaručené Dohovorom o právach dieťaťa a príslušnými právnymi predpismi. Záverom súd uvádza, že správanie obidvoch rodičov, ako aj ich vzájomná komunikácia by mali byť pre dieťa pozitívnym a nie negatívnym príkladom v správaní, lebo dieťa počas svojho vývoja okrem iného preberá vzorce správania od svojich rodičov, a tým sa od nich aj učí.

44. V súvislosti so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky súd ďalej v zhode s jej návrhom zaviazal otca, ako povinného rodiča, povinnosťou prispievať na výživu F.É. I. sumou vo výške 250,- eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov, keďže plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť a trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť. Takto určená výška výživného podľa názoru súdu na strane jednej zodpovedá nielen zisteným pomerom, veku a bežným potrebám maloletého dieťaťa, ktoré navštevuje základnú školu v mieste svojho bydliska a s jeho starostlivosťou matke nevznikajú žiadne zvýšené výdavky, či už pre zdravotné problémy, voľnočasové aktivity, alebo krúžkovú činnosť, ale na strane druhej zodpovedá aj zisteným možnostiam a schopnostiam otca, ako povinného rodiča. Keďže právo dieťaťa na výživné zodpovedá povinnosť na plnenie výživného zo strany povinného rodiča, vykonaným dokazovaním súd okrem príjmových pomerov obidvoch rodičov zisťoval ich celkovú majetkovú situáciu, ktorá je u toho ktorého rodiča daná vlastníctvom hnutelných vecí a nehnuteľností, peňažnými vkladmi, cennými papiermi a pod. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov povinného rodiča boli predmetom dokazovania aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek). Keďže súd je povinný vychádzať z priority vyživovacej povinnosti, na zadĺženie povinného rodiča z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné, resp. súvisia so zaobstaraním predmetov nadštandardnej hodnoty, pri ustálení majetkových pomerov toho ktorého rodiča neprihliadal. Priorita vyživovacej povinnosti je taktiež daná záujmom dieťaťa chráneným príslušnými medzinárodnými dohovormi. Celkovú majetkovú situáciu na strane otca, ale i matky, ako obidvoch rodičov maloletého dieťaťa, súd posudzoval vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými individuálnymi potrebami na strane oprávneného maloletého dieťaťa.

45. Súd preto ďalej s odbornou starostlivosťou hodnotil aj účelnosť výdavkov vynakladaných obidvomi rodičmi zohľadňujúc skutočnosť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov obidvoch rodičov súd nebral do úvahy výdavky rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, pričom na strane matky súd takýto druh výdavkov nezistil. U otca súd nezohľadnil výdavky vyplývajúce zo spotrebných úverov a tiež leasingu motorového vozidla.

46. Keďže okrem majetku nachádzajúceho sa v BSM žiaden z manželov nevlastní žiadne ďalšie nehnuteľnosti ani hnutelné veci nadštandardnej hodnoty súd pri určení výživného vychádzal z priemerného čistého mesačného príjmu otca za posledných 12 kalendárnych mesiacov (vo výške 1.669,67 eur), zohľadňujúc tiež priemerný čistý mesačný príjem matky za posledných 12 kalendárnych mesiacov (v sume 947,14 eur), keďže maloleté dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni obidvoch svojich rodičov. Hodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach súd vyhovel návrhu matky a výživné na maloletého I. určil na sumu 250,- eur mesačne, ktorá suma predstavuje necelých 15 % z priemerného čistého príjmu otca, s tým, že otec je povinný platiť takto určené výživné k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, počnúc právoplatnosťou výroku súdu o rozvode manželstva účastníkov konania. Záverom súd poznamenáva, že pri zmene pomerov účastníkov konania, zvlášť na strane

oprávneného maloletého dieťaťa, ako aj výživou povinnej osoby, je účastník vždy oprávnený domáhať sa zmeny rozhodnutia súdu o výživnom.

47. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

48. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutel'ných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).